

Udkast**Forslag****til****Lov om ændring af lov om forsvarets personel**

(Udvidelse af ordningen for pensionslignende ydelse for udsendt personel m.v.)

§ 1

I lov om forsvarets personel, jf. lovbekendtgørelse nr. 667 af 20. juni 2006, som ændret ved § 3 i lov nr. 1264 af 16. december 2009, § 15 i lov nr. 395 af 2. maj 2016, lov nr. 1539 af 18. december 2018 og lov nr. 328 af 30. marts 2019, foretages følgende ændringer:

1. § 11 b, stk. 1-3, ophæves, og i stedet indsættes:

»Personel, der ikke er omfattet af lov om tjenestemandspension eller lov om pensionering af civilt personel m.v. i forsvaret, og som kommer til skade eller omkommer under eller som følge af tjenesten under udsendelse til udlandet, kan få udbetalt en supplerende skattepligtig løbende ydelse. Ved tilskadekomst udbetales ydelsen til den skadelidte, og en tillægsydelse udbetales til den skadelidtes børn under 21 år. Ved dødsfald udbetales ydelsen til den efterladte ægtefælle og børn under 21 år.

Stk. 2. Forsvarsministeren fastsætter nærmere regler om ydelsen efter stk. 1. Der kan i reglerne bl.a. fastsættes kriterier for beregning af ydelsen samt nærmere kriterier for tildeling af ydelsen, herunder krav om, at der foreligger en anerkendt arbejdsskade, krav til erhvervsevnetab, krav om, at skaden skal have været egnet til at medføre afskedigelse, samt regler om vurderingen i sager, hvor der foreligger konkurrerende afskedigelsesårsager.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

2. I § 11 b, stk. 4, 1. og 2. pkt., der bliver stk. 3, 1. og 2. pkt., ændres »påført varigt men« til: »kommet til skade«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2022.

Stk. 2. Regler, der fastsættes i medfør af loven, kan helt eller delvis tillægges virkning for afgørelser, der er truffet forud for lovens ikrafttræden.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og baggrund
2. Lovforslagets hovedindhold
 - 2.1. Modtagerkredsen for den supplerende skattepligtige løbende ydelse
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Forsvarsministeriets overvejelser
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.2. Udbetaling af tillægsydelse til skadelidtes børn under 21 år
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Forsvarsministeriets overvejelser
 - 2.2.3. Den foreslåede ordning
 - 2.3. Ændring af øvrige kriterier for udbetaling
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Forsvarsministeriets overvejelser
 - 2.3.3. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Klimamæssige konsekvenser og miljø- og naturmæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

Forsvarets medarbejdere udsendes jævnligt til udlandet, hvor de bl.a. deltager i konfliktforebyggende, fredsbevarende, fredsskabende og humanitære opgaver. De udsendte medarbejdere sætter her deres liv og helbred på spil for Danmarks sikkerhed.

Det er derfor vigtigt, at der er sikkerhed for, at medarbejderne og deres pårørende får den nødvendige støtte i de tilfælde, hvor der er medarbejdere, som kommer til skade eller i værste fald omkommer under eller som følge af en udsendelse til udlandet.

I dag er der efter lov om forsvarets personel (personelloven) mulighed for at yde støtte i form af forskellige former for økonomisk kompensation til medarbejdere og deres efterladte. Loven giver blandt andet mulighed for, at overenskomstansatte medarbejdere og deres eventuelle efterladte kan få udbetalt en supplerende ydelse, der svarer til den, en tjenestemand eller dennes efterladte i en tilsvarende situation ville få.

Der har imidlertid ikke været lovhjemmel til at udbetale ydelsen til medarbejdere, der selv har opsagt deres stilling i Forsvaret, ligesom der ikke har været hjemmel til at udbetale en tillægsydelse til børn af skadelidte medarbejdere. Forsvarsministeriet har imidlertid konstateret, at begge grupper i en længere årrække har fået udbetalt disse ydelser, men altså uden at der har været den fornødne lovhjemmel.

Regeringen ønsker med dette lovforslag først og fremmest at skabe hjemmel til, at der fortsat kan udbetales ydelser til medarbejdere, der selv har opsagt deres stilling, og til efterladte ægtefæller og børn. Det gælder både i forhold til dem, der i dag modtager ydelserne, og i forhold til fremtidige sager. Regeringen ønsker endvidere, at der skabes hjemmel til, at børn af skadelidte medarbejdere kan modtage en tillægsydelse. Det gælder ligeledes både i forhold til de børn, der i dag modtager ydelsen, og i forhold til fremtidige sager. Endeligt ønsker regeringen at sikre, at der skabes hjemmel til, at der kan fastsættes klare regler om de kriterier, der anvendes ved behandling af sager på området.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Modtagerkredsen for den supplerende skattepligtige løbende ydelse

2.1.1. Gældende ret

Det følger af § 11 b, stk. 1, i lov om forsvarrets personel (personelloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 667 af 20. juni 2006, som ændret ved lov nr. 1264 af 16. december 2009, lov nr. 395 af 2. maj 2016, lov nr. 1539 af 18. december 2018 og lov nr. 328 af 30. marts 2019, at forsvarsministeren fastsætter regler for udbetaling af en supplerende skattepligtig løbende ydelse i tilfælde, hvor personel, der ikke er omfattet af lov om tjenestemandspension, jf. lovbekendtgørelse nr. 510 af 18. maj 2017, eller lov om pensionering af civilt personel m.v. i forsvaret (civilarbejderloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 254 af 19. marts 2004, omkommer eller påføres varigt mén under eller som følge af tjenesten under udsendelse til udlandet med henblik på deltagelse i de i lovens § 11 a, stk. 1, nævnte opgaver. Det er en betingelse for udbetaling af ydelsen, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anerkendt dødsfaldet eller tilskadekomsten som en arbejdsskade.

Det følger af personellovens § 11 b, stk. 3, at udbetaling af ydelsen ved varigt mén forudsætter, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at den pågældende har lidt et tab af erhvervsevnen på mindst 15 pct.

§ 11 b blev indsat i personelloven ved lov nr. 127 af 25. februar 1998 om ændring af lov om forsvarrets personel, lov om hjemmeværnet, lov om ferie og lov om orlov (Antagelse af kvinder på værnepligtsslignende vilkår, kulancemæssig godtgørelse, pensionsmæssig sikring af overenskomstansat personel m.v.). Af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 1997-98, tillæg A, side 2166-2167, fremgår det, at bestemmelsen har til formål at sikre den overenskomstansatte en løbende ydelse svarende til den, en tjenestemand i en tilsvarende situation ville få. Ordningen skal ikke i pensionsmæssig henseende stille overenskomstansat personel bedre end tjenstemandsansat personel. Det følger af bemærkningerne, at det ikke generelt har været hensigten at lade personellet omfatte af tjenstemandslovens vilkår, og at henvisningen til den tilsvarende ordning for tjenstemænd alene vedrører, hvordan ydelsen skal beregnes.

Forsvarsministeren fastsætter efter personellovens § 11 b, stk. 1, regler om udbetaling af den supplerende ydelse. I bemærkningerne til bestemmelsen er det uddybet, at forsvarsministeren efter bestemmelsen er bemyndiget til at fastsætte regler for beregning og udbetaling af ydelsen. Der er hidtil ikke udstedt administrative forskrifter i medfør af bestemmelsen.

Udbetaling af den supplerende ydelse forudsætter – udover de kriterier, der fremgår af lovens § 11 b, stk. 1 og 3 – at der er sket afskedigelse eller kontraktophævelse som følge af tilskadekomsten. Hvis den tilskadekomnes kontrakt var tidsbegrænset og allerede er udløbet, når sagen behandles – hvorved der ikke vil kunne ske en afskedigelse som følge af tilskadekomsten – foretages der en hypotetisk vurdering af, om pågældende ville være blevet afskediget som følge af tilskadekomsten, jf. også bemærkningerne til lov nr. 1539 af 18. december 2018 om ændring af lov om forsvarrets personel (Udvidelse af ordninger om pensionslignende ydelse og kulancemæssig godtgørelse for svie og smerte for udsendt personel), jf. Folketingstidende 2018-19, A, L 5 som fremsat, side 2 og 4.

Ved aktstykke nr. 319 af 24. juni 2021 er der skabt hjemmel til, at der i finansåret 2021 kan ske fortsat udbetaling af den supplerende ydelse til medarbejdere, der selv har opsagt deres stilling i Forsvaret. Der er endvidere med aktstykket skabt hjemmel til, at eventuelle efterladte ægtefæller og børn, der i dag modtager en ydelse efter en afdød, som efter reglerne ikke har været berettiget til at modtage ydelsen, fortsat kan modtage ydelsen.

Baggrunden for aktstykket var, at Forsvarsministeriet havde konstateret, at Forsvarsministeriets Personalestyrelse siden 2011 har anlagt en uhjemlet praksis, hvorefter den supplerende ydelse er blevet udbetalt til skadelidte, der selv har opsagt deres stilling, hvis de i øvrigt opfyldte betingelserne for at modtage ydelsen. I 2017 blev den anlagte praksis skærpet, således at der også blev stillet krav om, at de pågældende efter en hypotetisk vurdering ville være blevet afskediget fra Forsvaret som følge af tilskadekomsten under udsendelsen. Styrelsens praksis har i tilfælde af, at de pågældende afgik ved døden, også omfattet udbetaling af ydelser til efterladte, hvilket ligeledes har været uhjemlet.

2.1.2. Forsvarsministeriets overvejelser

Da der ikke er hjemmel til at udbetale en supplerende skattepligtig løbende ydelse i de tilfælde, hvor den skadelidte selv har opsagt sin ansættelse i Forsvaret, selv om den pågældende i øvrigt opfylder betingelserne for at modtage ydelsen, har der siden 2011 været anlagt en fejlagtig praksis. Det indebærer, at der i dag er skadelidte, der modtager en ydelse, som de efter loven ikke har været berettigede til, samt at der tilsvarende er efterladte, der modtager en ydelse, som de efter loven ikke har været berettiget til at modtage.

Der vil ligeledes fremover være en gruppe af skadelidte, der ikke vil være berettiget til den supplerende ydelse, fordi de selv vil have opsagt deres kontrakt med Forsvaret.

Forsvarsministeriet finder ikke, at omstændighederne omkring den pågældendes fratrædelse fra Forsvaret fremadrettet bør være afgørende for, hvorvidt den skadelidte omfattes af ordningen, når de øvrige kriterier for at modtage ydelsen er opfyldt. De skadelidte, der selv opsiger deres kontrakt, har deltaget i løsningen af Forsvarets internationale opgaver, og de er som følge af deres deltagelse heri kommet til skade. Forsvarsministeriet finder på den baggrund, at det alene bør være afgørende, om den pågældende er blevet – eller efter en hypotetisk vurdering ville være blevet – afskediget som følge af tilskadekomsten. Forsvarsministeriet finder derfor, at der bør skabes hjemmel til, at ordningen kan udvides i overensstemmelse hermed.

Det bemærkes, at en sådan ordning vil adskille sig fra den ordning, der gælder for tjenestemænd, idet tjenestemænd, der opsiges deres stilling, ikke kan modtage tilskadekomstpension. Det vurderes imidlertid, at ordningen for overenskomstansatte på dette område ikke bør følge ordningen for tjenestemænd, fordi tjenestemænd i modsætning til overenskomstansatte sjældent vælger at forlade Forsvaret og dermed opsiges deres stilling.

De skadelidte, der på baggrund af den fejlagtige praksis i dag får udbetalt en supplerende ydelse, er typisk sårbare veteraner, der som følge af deres udsendelse til udlandet har pådraget sig svære psykiske og fysiske skader. Der er samtidig tale om skadelidte, der for langt størstedelens vedkommende antageligt har indrettet sig på at modtage den supplerende ydelse.

Forsvarsministeriet finder derfor også, at der bør skabes hjemmel til at sikre, at alle de skadelidte medarbejdere og omkomne medarbejders efterladte, der i dag modtager en ydelse, kan blive ved med at modtage ydelsen, herunder også hjemmel til, at tidligere afgørelser, hvor der ikke er foretaget en hypotetisk vurdering, kan opretholdes.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at forsvarsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler, der udvider modtagerkredsen for den supplerende skattepligtige løbende ydelse til også at omfatte skadelidte, der selv har opsagt deres stilling i Forsvaret. Det foreslås samtidig, at en forudsætning for udbetaling af ydelsen – som det også er tilfældet i dag ved tidsbegrænsede kontrakter – vil være, at den pågældende efter en hypotetisk vurdering ville være blevet afskediget som følge af tilskadekomsten.

Det foreslås endvidere, at de nærmere regler, der fastsættes i medfør af lovforslaget, helt eller delvis kan tillægges virkning for afgørelser, der er truffet forud for lovens ikrafttræden. Dermed vil der i reglerne kunne fastsættes den nødvendige hjemmel til, at de afgørelser, som er truffet efter den hidtidige – og fejlagtige – praksis, kan fastholdes i uændret form. Det vil også omfatte afgørelser fra den periode, hvor der ikke er foretaget den hypotetiske vurdering af, om den pågældende ville være blevet afskediget som følge af tilskadekomsten.

Der henvises til den foreslåede § 11 b, stk. 2, i lovforslagets § 1, nr. 1, samt lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil.

2.2. Udbetaling af tillægsydelse til skadelidtes børn under 21 år

2.2.1. Gældende ret

Det følger af personellovens § 11 b, stk. 2, at den supplerende skattepligtige løbende ydelse ved dødsfald udbetales til den efterladte ægtefælle og børn under 21 år. Ved varigt mén udbetales ydelsen til den skadelidte.

2.2.2. Forsvarsministeriets overvejelser

Forsvarsministeriet har konstateret, at Forsvarsministeriets Personalestyrelse siden 2009 har anlagt en praksis, hvorefter der er blevet udbetalt en særlig tillægsydelse til børn under 21

år, når forælderen får udbetalt en supplerende skattepligtig løbende ydelse efter personellovens § 11 b.

Der er imidlertid ikke hjemmel til at udbetale en ydelse i de tilfælde, hvor den skadelidte forælder ikke er afdød ved døden.

Den fejlagtige praksis indebærer, at der i en årrække har været – og fortsat er – børn under 21 år, der modtager en ydelse, som de efter loven ikke er berettigede til at modtage.

Forsvarsministeriet finder, at den nuværende ordning bør udvides, så der skabes hjemmel til, at børn modtager en tillægsydelse, hvis deres forælder kommer til skade som led i løsningen af Forsvarets internationale opgaver. Dermed vil ordningen også komme til at svare til ordningen i tjenestemandspensionslovens § 14, hvorefter en tjenstemands børn bliver berettigede til et børnepensionstillæg, når tjenstemanden som følge af en arbejdsskade bliver utjenstdygtig og dermed pensioneres.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at ordningen med den supplerende skattepligtige løbende ydelse udvides, således at der skabes hjemmel til at udbetale en tillægsydelse til den skadelidtes børn under 21 år, og at forsvarsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler herom.

Det foreslås endvidere, at de nærmere regler, der fastsættes i medfør af lovforslaget, helt eller delvis kan tillægges virkning for afgørelser, der er truffet forud for lovens ikrafttræden. Dermed vil der i reglerne kunne fastsættes den nødvendige hjemmel til, at de afgørelser, som er truffet efter den hidtidige – og fejlagtige – praksis, kan fastholdes i uændret form.

Der henvises til den foreslåede § 11 b, stk. 1 og 2, i lovforslagets § 1, nr. 1, samt lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil.

2.3. Ændring af øvrige kriterier for udbetaling

2.3.1. Gældende ret

Det følger af § 11 b, stk. 1, i personelloven, at forsvarsministeren fastsætter regler for udbetaling af en supplerende skattepligtig løbende ydelse i tilfælde, hvor personel, der ikke er omfattet af lov om tjenestemandspension eller lov om pensionering af civilt personel m.v. i forsvaret, omkommer eller påføres varigt mén under eller som følge af tjenesten under udsendelse til udlandet med henblik på deltagelse i de i lovens § 11 a, stk. 1, nævnte opgaver. Det er en betingelse for udbetaling af ydelsen, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anerkendt dødsfaldet eller tilskadekomsten som en arbejdsskade.

Det fremgår endvidere af lovens § 11 b, stk. 3, at udbetaling af ydelsen ved varigt mén forudsætter, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at den pågældende har lidt et tab af erhvervsevnen på mindst 15 pct.

Ved udbetaling af den supplerende ydelse forudsættes det herudover, at der er sket afskedigelse eller kontraktophævelse som følge af tilskadekomsten. Hvis den tilskadekomnes kontrakt var tidsbegrænset og allerede er udløbet, når sagen behandles – hvorved der ikke ville

kunne ske en afskedigelse som følge af tilskadekomsten – foretages en hypotetisk vurdering af, om pågældende ville være blevet afskediget som følge af tilskadekomsten, jf. nærmere herom i afsnit 2.1.1 ovenfor.

2.3.2. Forsvarsministeriets overvejelser

Forsvarsministeriet har konstateret, at Forsvarsministeriets Personalestyrelse har anlagt en praksis, hvor lovens krav om, at det bl.a. er en forudsætning for udbetaling af den supplerende skattepligtige løbende ydelse, at der er tale om varigt mén, ikke er blevet efterlevet. Forsvarsministeriets Personalestyrelse har i stedet administreret ordningen således, at der alene er blevet stillet krav om, at den skadelidte skal have lidt et erhvervsevnetab på mindst 15 pct., jf. personellovens § 11 b, stk. 3. Det svarer til den tilsvarende ordning efter tjenestemandspensionslovens § 8.

I de tilfælde, hvor den skadelidte har et erhvervsevnetab på mindst 15 pct., vil den skadelidte typisk også have varigt mén. Forsvarsministeriet finder, at det alene bør være graden af erhvervsevnetab, der bør indgå som kriterium.

Ved anvendelsen af kriteriet om, at der skal være sket afskedigelse som følge af tilskadekomsten, har det endvidere været Forsvarsministeriets Personalestyrelses praksis, i de tilfælde hvor den pågældende er afskediget, men hvor tilskadekomsten som følge af udsendelsen ikke er anført som afskedigelsesårsagen, at sager anerkendes, såfremt der vurderes at være årsagssammenhæng mellem tilskadekomsten som følge af udsendelsen og den helbredsmæssige afskedigelse.

Det er Forsvarsministeriets vurdering, at der bør skabes en klar hjemmel, der fastsætter de kriterier, som kan indgå i vurderingen af sager, hvor der ikke er sket afskedigelse direkte som følge af tilskadekomsten, men hvor der har været en sammenhæng.

Ved anvendelsen af det hypotetiske afskedigelseskriterium i sager, hvor medarbejderen ikke er blevet afskediget, har det herudover været Forsvarsministeriets Personalestyrelses praksis, at sager anerkendes, hvis det vurderes godtgjort, at tilskadekomsten som følge af udsendelsen ville have medført afskedigelse fra Forsvaret, forud for at eventuelle andre (konkurrerende) forhold kunne have medført afskedigelse. Såfremt andre forhold, eksempelvis en dom for kriminalitet eller helbredsforringelse af andre årsager end tilskadekomsten som følge af udsendelsen, kunne have medført afskedigelse, gives der afslag.

Det er Forsvarsministeriets vurdering, at der bør skabes en klar hjemmel, der fastsætter de kriterier, som kan indgå i den hypotetiske vurdering af sager, hvor der foreligger konkurrerende afskedigelsesårsager.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at det ikke skal være et selvstændigt krav for udbetaling af den supplerende skattepligtige løbende ydelse, at der er påført varigt mén. I stedet vil der i de regler, som vil blive udstedt med hjemmel i lovforslaget, blive fastsat krav om, at udbetalingen forudsætter et erhvervsevnetab på mindst 15 pct. Dermed vil ordningen følge den tilsvarende ordning efter tjenestemandspensionsloven. Kravet om, at der skal være et erhvervsevnetab på

mindst 15 pct., svarer til det gældende krav i personellovens § 11 b, stk. 3, der foreslås ophævet og videreført i de administrativt fastsatte regler.

Det foreslås i den forbindelse, at forsvarsministeren kan fastsætte regler om, at dette kriterium har tilbagevirkende kraft, således at eventuelle afgørelser, hvor kravet om varigt mén ikke har været opfyldt, står ved magt.

Endvidere foreslås det, at det tydeliggøres, at der i de nævnte regler kan fastsættes nærmere rammer for de kriterier, som kan inddrages, når det skal vurderes, om der er årsagsammenhæng mellem en afskedigelse, hvor tilskadekomsten som følge af udsendelsen ikke er anført som afskedigelsesårsagen, og tilskadekomsten.

Desuden foreslås det, at der skabes hjemmel til, at der i de nævnte regler kan fastsættes nærmere rammer for de kriterier, som kan inddrages i den hypotetiske vurdering, når konkurrerende afskedigelsesårsager skal vurderes.

Der henvises til den foreslåede § 11 b, stk. 1 og 2, i lovforslagets § 1, nr. 1, samt lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget medfører økonomiske konsekvenser for staten. Omkostningerne afholdes inden for Forsvarsministeriets eksisterende rammer.

Lovforslaget vurderes at være i overensstemmelse med principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

Lovforslaget har ikke i øvrigt væsentlige økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser og miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke klimamæssige konsekvenser eller miljø- og naturmæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 2. august 2021 til den 30. august 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademikerne (AC), Centralforeningen for Stampersonel (CS), Danmarks Veteraner, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Advokater, Danske Patienter, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Domstolsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Hovedforeningen for Personel af Reserven i Danmark (HPRD), Hovedorganisationen af Officerer i Danmark (HOD), Hærens Konstabel- og Korporalforening (HKKF), Institut for Menneskerettigheder, Interforce, Justitia, KL, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, samtlige byretspræsidenter og Soldaterlegatet.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Lovforslaget medfører økonomiske konsekvenser for staten. Omkostningerne afholdes inden for Forsvarsministeriets eksisterende rammer.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ingen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Klimamæssige konsekvenser og miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-	Ja	Nej X

regulering / Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)		
--	--	--

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af personellovens § 11 b, stk. 1, at forsvarsministeren fastsætter regler for udbetaling af en supplerende skattepligtig løbende ydelse i tilfælde, hvor personel, der ikke er omfattet af lov om tjenestemandspension eller lov om pensionering af civilt personel m.v. i forsvaret, omkommer eller påføres varigt mén under eller som følge af tjenesten under udsendelse til udlandet med henblik på deltagelse i konfliktforebyggende, fredsbevarende, fredsskabende, humanitære og andre lignede opgaver. Det er en betingelse for udbetaling af ydelsen, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anerkendt dødsfaldet eller tilskadekomsten som en arbejdsskade.

Det følger endvidere af personellovens § 11 b, stk. 2, at den supplerende skattepligtige løbende ydelse ved dødsfald udbetales til den efterladte ægtefælle og børn under 21 år. Ved varigt mén udbetales ydelsen til den skadelidte.

Det følger herudover af personellovens § 11 b, stk. 3, at udbetaling af ydelsen ved varigt mén forudsætter, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at den pågældende har lidt et tab af erhvervsevnen på mindst 15 pct.

Det foreslås, at § 11 b, stk. 1, 1. pkt., nyaffattes, således at det fremgår af bestemmelsen, at personel, der ikke er omfattet af lov om tjenestemandspension eller lov om pensionering af civilt personel m.v. i forsvaret, og som kommer til skade eller omkommer under eller som følge af tjenesten under udsendelse til udlandet, kan få udbetalt en supplerende skattepligtig løbende ydelse.

Bestemmelsen har til formål at sikre den overenskomstansatte en supplerende ydelse, der for så vidt muligt er svarende til den, en tjenestemand i en tilsvarende situation ville få.

Bestemmelsen er i det væsentligste en videreførelse af den gældende bestemmelse, idet kravet om, at udbetaling af den supplerende ydelse forudsætter varigt mén, dog foreslås ophævet. Det indebærer, at der fremover efter stk. 1, 1. pkt. – som noget nyt – i forhold til tilskadekomst alene vil være et krav, at den pågældende er kommet til skade under eller som følge af tjenesten under udsendelse til udlandet. De nærmere kriterier for, hvornår en tilskadekomst er omfattet af ordningen, vil blive fastsat i de regler, der vil blive udstedt i medfør af den foreslåede § 11 b, stk. 2, jf. nedenfor.

Udsendelse til udlandet vil – som efter de gældende regler – skulle forstås i overensstemmelse med personellovens § 11 a, stk. 1.

Det foreslås endvidere med § 11 b, *stk. 1, 2. pkt. og 3. pkt.*, at ved tilskadekomst udbetales ydelsen til den skadelidte, og en tillægsydelse udbetales til den skadelidtes børn under 21 år. Ved dødsfald udbetales ydelsen til den efterladte ægtefælle og børn under 21 år.

Bestemmelsen fastlægger modtagerkredsen for ydelsen. Der er tale om en delvis videreførelse af den gældende § 11 b, *stk. 2*. Bestemmelsen indebærer imidlertid som noget nyt, at der skabes hjemmel til at udbetale en tillægsydelse til børn under 21 år, samtidig med at den skadelidte forælder fortsat modtager den supplerende ydelse.

Ved »ægtefælle« forstår ægtefællen på dødstidspunktet. Der kan således efter bestemmelsen ikke ske udbetaling til tidligere ægtefæller eller til samlevende. Begrebet skal i øvrigt fortolkes i overensstemmelse med det tilsvarende begreb i tjenestemandspensionsloven.

Ved »børn« forstår egne biologiske børn, adoptivbørn og stedbørn, hvis den berettigede til den supplerende ydelse er gift med stedbarnets forælder, og stedbarnet er medtaget til forsørgelse i det fælles hjem. Begrebet skal i øvrigt fortolkes i overensstemmelse med det tilsvarende begreb i tjenestemandspensionsloven.

Ved »skadelidte« forstår den, der under eller som følge af tjenesten under udsendelse til udlandet er kommet til skade, og som i øvrigt opfylder de nærmere kriterier for at modtage en supplerende skattepligtig løbende ydelse, jf. den foreslåede § 11 b, *stk. 1, 1. pkt.*, og regler fastsat i medfør af det foreslåede *stk. 2*.

Det foreslås med § 11 b, *stk. 2*, at forsvarsministeren fastsætter nærmere regler om ydelsen efter *stk. 1*. Der kan i reglerne bl.a. fastsættes kriterier for beregning af ydelsen samt nærmere kriterier for tildeling af ydelsen, herunder krav om, at der foreligger en anerkendt arbejdsskade, krav til erhvervsevnetab, krav om, at skaden skal have været egnet til at medføre afskedigelse, samt regler om vurderingen i sager, hvor der foreligger konkurrerende afskedigelsesårsager.

Det foreslåede *stk. 2* indebærer, at forsvarsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om bl.a. kriterier for beregningen af den supplerende ydelse til skadelidte og deres efterladte ægtefæller og børn samt tillægsydelsen til børn af skadelidte. Ydelsen til overenskomstansatte, der er kommet til skade, vil blive søgt beregnet således, at der i videst muligt omfang skabes økonomisk ligestilling med tjenestemænd i en tilsvarende situation. Tilsvarende vil beregningerne i størst muligt omfang skulle sikre, at eventuelle efterladte ægtefæller og børn kan modtage den supplerende ydelse, hvor den samlede udbetaling i størst muligt omfang svarer til det, der ville blive udbetalt til efterlevende ægtefæller og børn efter en tjenestemand. Endeligt vil beregningerne så vidt muligt skulle sikre, at den tillægsydelse, som børn af skadelidte kan modtage, beløbsmæssigt svarer til det børnepensionstillæg, som en tjenstemands børn bliver berettigede til, når tjenestemanden som følge af en arbejdsskade bliver utjenstdygtig og dermed pensioneres.

Den supplerende ydelse vil skulle udgøre differencen mellem de ydelser, den overenskomstansatte får udbetalt i tilknytning til vedkommendes statslige ansættelser samt som følge af tilskadekomsten i tjenesten, og de ydelser, den pågældende ville have fået, hvis vedkommende havde været ansat som tjenestemand. Samme ydelser indgår ved beregning af den supplerende ydelse til en efterladt ægtefælle, hvor ydelser, som den efterladte ægtefælle modtager som følge af den overenskomstansattes dødsfald, dog også indgår.

Det vil i reglerne kunne fastsættes, at beløb fra Forsvarets særlige erstatningsordning, eventuel erstatning fra FN, gruppelivsforsikring, frivillige bidrag til arbejdsgiverfinansierede pensionsordninger samt private pensions- og forsikringsordninger ikke indgår i beregningen af den supplerende ydelse.

Det forudsættes, at det i reglerne sikres, at der i tilfælde af tilskadekomst foretages en beregning af de ydelser, som vil tilkomme den skadelidte efter henholdsvis de almindelige regler og den foreslåede ordning, og at den skadelidte herefter tildeles ydelser efter den mest gunstige ordning.

Forsvarsministeren vil desuden efter bestemmelsen blive bemyndiget til bl.a. at fastsætte regler om nærmere kriterier for tildeling af ydelserne. Der vil i reglerne blive fastsat krav om, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal have anerkendt tilskadekomsten eller dødsfaldet som en arbejdsskade, samt krav om, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal have vurderet, at den pågældende har lidt et tab af erhvervsevnen på mindst 15 pct. Tilsvarende krav følger efter gældende ret af § 11 b, stk. 1, 2. pkt., og § 11 b, stk. 3, der med lovforslaget foreslås ophævet.

Endvidere kan der i regler, der udstedes i medfør af bestemmelsen, fastsættes krav om, at skaden skal have været egnet til at medføre afskedigelse. Kravet vil indebære, at det vil være en forudsætning for udbetaling af ydelsen, at den pågældende er blevet afskediget som følge af tilskadekomsten, eller at den pågældende efter en hypotetisk vurdering ville være blevet afskediget som følge af tilskadekomsten.

De nærmere rammer for vurderingerne vil blive fastsat i de regler, der udstedes.

I de tilfælde hvor den pågældende er afskediget, men hvor tilskadekomsten som følge af udsendelsen ikke er anført som afskedigelsesårsagen, vil det i forbindelse med vurderingen af, hvorvidt den pågældende er blevet afskediget som følge af tilskadekomsten bl.a. blive vurderet, om der er årsagssammenhæng mellem afskedigelsen og tilskadekomsten.

I forbindelse med en vurdering af, om den pågældende efter en hypotetisk vurdering ville være blevet afskediget som følge af tilskadekomsten, vil der skulle tages højde for, at der kan gå lang tid fra den skadelidtes fratrædelse fra Forsvaret til den pågældendes erhvervsevne bliver påvirket grundet skaden. Ved vurderingen vil den skadelidtes erhvervsforløb efter afgang fra Forsvaret blive vurderet. Dette vil ske med henblik på at afklare, hvornår tilskadekomsten har gjort den skadelidte uarbejdsdygtig i et omfang, hvor det er sandsynligt, at denne ville være blevet afskediget. Der vil i den forbindelse bl.a. blive lagt vægt på afgørelse om førtidspensionering, arbejde på skånevilkår eller lignende, som kan henføres til tilskadekomsten.

Der vil endvidere i reglerne ske en nærmere regulering af, hvilke kriterier der skal indgå ved vurdering af konkurrerende afskedigelsesårsager, hvor tilskadekomsten som følge af udsendelsen ikke er angivet som årsag ved en egentlig afskedigelse, eller hvor en hypotetisk afskedigelse kunne være sket af andre grunde end tilskadekomsten. Såfremt andre forhold, eksempelvis en dom for kriminalitet eller helbredsforringelse af andre årsager end tilskadekomsten, har eller kunne have medført afskedigelse, vil der kunne gives afslag.

Til nr. 2

Det følger af personellovens § 11 b, stk. 4, at udbetaling af den supplerende skattepligtige løbende ydelse for personel, der er omkommet eller påført varigt mén under eller som følge af tjeneste under udsendelse den 14. august 1996 eller senere, tidligst kan ske med virkning fra den 14. august 1996. For personel, der er omkommet eller påført varigt mén under eller som følge af tjeneste under udsendelse før den 14. august 1996, kan udbetaling af den supplerende skattepligtige løbende ydelse efter stk. 1 tidligst ske med virkning fra den 1. januar 2018.

Det foreslås, at "påført varigt mén" i § 11 b, stk. 4, der fremadrettet bliver *stk. 3*, ændres til "kommet til skade".

Den foreslåede ændring er en konsekvens af den foreslåede § 11 b, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, hvorefter kravet om, at den skadelidte skal være påført varigt mén, foreslås ophævet.

Til § 2

Det foreslås med *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2022.

Det foreslås med *stk. 2*, at regler, der fastsættes i medfør af loven, helt eller delvis kan tillægges virkning for afgørelser, der er truffet forud for lovens ikrafttræden.

Med bestemmelsen vil bekendtgørelser, der udstedes med hjemmel i den foreslåede § 11 b, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, kunne tillægges virkning for afgørelser, som Forsvarsministeriets Personalestyrelse – eller andre myndigheder – har truffet forud for den 1. januar 2022.

Dermed vil det kunne sikres, at forsvarsministeren også kan fastsætte regler om, at ændringerne har tilbagevirkende kraft, således at de hidtidige afgørelser, hvor de foreslåede ændringer har været anvendt uden hjemmel, står ved magt. Det vil også omfatte afgørelser fra den periode, hvor der ikke er foretaget den hypotetiske vurdering af, om den pågældende ville være blevet afskediget som følge af tilskadekomsten.

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighed.

Personelloven er, på nær ændringerne foretaget ved § 39 i lov nr. 530 af 24. juni 2005, § 3 i lov nr. 1264 af 16. december 2009, § 15 i lov nr. 395 af 2. maj 2016, lov nr. 1539 af 18. december 2018 og lov nr. 328 af 30. marts 2019, direkte gældende for Færøerne og Grønland.

Ændringerne af personelloven i lov nr. 1539 af 18. december 2018 om ændring af lov om forsvarets personel samt lov nr. 328 af 30. marts 2019 om ændring af lov om forsvarets personel er dog sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning nr. 2016 af 18. december 2020 om ikrafttræden for Grønland af visse love om ændring af lov om forsvarets personel.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning helt eller delvis skal kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om forswarets personel, jf. lovbekendtgørelse nr. 667 af 20. juni 2006, som ændret ved § 3 i lov nr. 1264 af 16. december 2009, § 15 i lov nr. 395 af 2. maj 2016, lov nr. 1539 af 18. december 2018 og lov nr. 328 af 30. marts 2019, foretages følgende ændringer:

§ 11 b. Forsvarsministeren fastsætter regler for udbetaling af en supplerende skattepligtig løbende ydelse i tilfælde, hvor personel, der ikke er omfattet af lov om tjenestemandspension eller lov om pensionering af civilt personel m.v. i forsvaret, omkommer eller påføres varigt mén under eller som følge af tjenesten under udsendelse til udlandet med henblik på deltagelse i de i § 11 a, stk. 1, nævnte opgaver. Det er en betingelse for udbetaling af ydelsen, at Arbejdsskadestyrelsen har anerkendt dødsfaldet eller tilskadekomsten som en arbejdsskade.

Stk. 2. Ved dødsfald udbetales ydelsen til den efterladte ægtefælle og børn under 21 år. Ved varigt mén udbetales ydelsen til den skadelidte.

Stk. 3. Udbetaling af ydelsen ved varigt mén forudsætter, at Arbejdsskadestyrelsen vurderer, at den pågældende har lidt et tab af erhvervsevnen på mindst 15 pct.

Stk. 4. For personel, der er omkommet eller påført varigt mén under eller som følge af tjeneste under udsendelse den 14. august 1996 eller senere, kan udbetaling af den supplerende skattepligtige løbende ydelse efter stk. 1 tidligst ske med virkning fra den 14. august 1996. For personel, der er omkommet eller påført varigt mén under eller som følge af tjeneste under udsendelse før den 14. august 1996, kan udbetaling af den supplerende skattepligtige løbende ydelse efter stk. 1 tidligst ske med virkning fra den 1. januar 2018.

1. § 11 b, stk. 1-3, ophæves, og i stedet indsættes:

»Personel, der ikke er omfattet af lov om tjenestemandspension eller lov om pensionering af civilt personel m.v. i forsvaret, og som kommer til skade eller omkommer under eller som følge af tjenesten under udsendelse til udlandet, kan få udbetalt en supplerende skattepligtig løbende ydelse. Ved tilskadekomst udbetales ydelsen til den skadelidte, og en tillægsydelse udbetales til den skadelidtes børn under 21 år. Ved dødsfald udbetales ydelsen til den efterladte ægtefælle og børn under 21 år.

Stk. 2. Forsvarsministeren fastsætter nærmere regler om ydelsen efter stk. 1. Der kan i reglerne bl.a. fastsættes kriterier for beregning af ydelsen samt nærmere kriterier for tildeling af ydelsen, herunder krav om, at der foreligger en anerkendt arbejdsskade, krav til erhvervsevnetab, krav om, at skaden skal have været egnet til at medføre afskedigelse, samt regler om vurderingen i sager, hvor der foreligger konkurrerende afskedigelsesårsager.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

2. I § 11 b, stk. 4, 1. og 2. pkt., der bliver stk. 3, 1. og 2. pkt., ændres »påført varigt mén« til: »kommet til skade«.